

РОЗДІЛ 4

ПРАКТИКА ВЕДЕННЯ ГРУПОВОЇ РОБОТИ

Тема: Відпрацювання умінь ведення групи.

Розробка та проведення тренінгових занять

План

1. Студенти поводять практичні групові заняття з елементами тренінгу.
2. Аналіз проведеного тренінгового заняття.

Схема аналізу заняття:

- 1) структура заняття, дотримання етапів заняття (вступна частина, основна частина, обговорення, домашнє завдання, завершення заняття);
- 2) грамотність постановки мети та завдань заняття;
- 3) адекватність відбору змісту навчальної інформації;
- 4) адекватність відбору методів тренінгового заняття;
- 5) участь тренера у роботі групи, стиль тренерства.

Завдання для самостійної роботи

1. Підготовка до практичного заняття. Розробка плану проведення групового заняття та методики роботи ведучого (категорія учасників обирається спільно з викладачем):

- проаналізуйте проблеми, потреби та особливості цільової групи та визначте мету й завдання групової роботи;
- розробіть план заняття;
- оберіть конкретні методики, техніки та прийоми ведення групи, що можуть бути використані на різних етапах роботи з групою.

2. Після проведення заняття необхідно надати:

- план заняття;
- самоаналіз проведеного заняття (див. додаток Б);
- аналіз заняття, проведеного іншими студентами групи (див. додаток А).

ЛІТЕРАТУРА

1. Вачков И. В. Основы технологии группового тренинга. Психотехники: учебн. пособие. Москва : Издательство «Ось-89», 1999. 176 с.
2. Евтихов О. В. Практика психологического тренинга. Санкт-Петербург : Издательство «Речь», 2005. 256 с.
3. Прутченков А.С. Социально-психологический тренинг в школе. Москва : ЭКСМО-Пресс, 2001. 640с.
4. Игры: обучение, тренинг, досуг: в 4-х кн. / под ред. В. В. Петрусинского. Москва : Новая школа, 1994. 368с.
5. Технологія проведення тренінгів з формування здорового способу життя молоді / Г. М. Бевз, О. П. Главник. Київ : Український ін-т соціальних досліджень, 2005. Кн. 1. 176 с.
6. Здоров'я – моя цінність: Метод. матеріали до тренінгу / Автор-упоряд.: О. М. Петрик; за заг. ред.. І. Д. Зверєвої. Київ : Наук. світ, 2005. 53 с.
7. Тренінг самопізнання: методичний посібник /авт. кол.; під наук. ред. В. Р. Міляєвої. Київ : Альфа Реклама, 2015. 82 с.
8. Афанасьєва Н. Є., Перелигіна Л. А. Теоретико-методологічні основи соціально-психологічного тренінгу : навч. посіб. Харків : ХНАДУ, 2015. 315 с.

Додаток А

ОЦІНКА ЗАНЯТТЯ, ПРОВЕДЕНОГО СТУДЕНТАМИ ГРУПИ

Дата _____ Тема: _____

П.І.студентів, які проводили заняття _____

П.І.студентів, які оцінювали заняття _____

- 1 - цілком задоволений
- 2 - задоволений
- 3 - не задоволений/потрібна додаткова підготовка
- 4 - повинно бути змінено/поліпшено в наступній групі

Підготовка

1. Тема заняття актуальна для людей цього віку ___
2. Час і місце занять були підбрані правильно ___
3. Наявність плану заняття ___
4. Обладнання заняття ___

Ведення групи

1. На занятті переходи від однієї частини заняття до іншої були досить плавними і логічними _____
2. На занятті всі студенти брали активну участь у роботі ___
3. Завдання й вправи відповідали рівню розвитку учасників ___
4. Завдання й вправи підбрані правильно з погляду емоційного навантаження ___
5. Учасникам надавалось достатньо часу для виконання вправ ___
6. Необхідність конфіденційності підкреслювалася під час заняття ___
7. Ведучий допомагав кожному учаснику сформулювати свої індивідуальні цілі, адекватні можливостям групової роботи ___
8. На занятті ведучий працював над згуртуванням групи ___
9. Ведучий емпатійно реагував на переживання всіх учасників групи протягом заняття ___
10. Відкриті питання ведучий використовував частіше, ніж закриті ___
11. Проблемні чи складні ситуації, що виникали у окремих учасників, відпрацьовувалися на занятті з користю для всіх членів групи ___
12. Заохочувалося вираження як позитивних, так і негативних емоцій ___
13. При необхідності ведучий коректно й вчасно зупиняв учасників групи ___
14. У разі потреби ведучий ефективно включав у роботу групи учасників, що не виявляли достатньої активності ___

15. Ведучий міг керувати увагою групи ____
16. Робота в підгрупах була продуктивною, оптимальною за часом і використовувалася в потрібні моменти ____
17. Кожний, хто хотів висловитися, міг це зробити ____
18. Ведучий міг керувати сильними раптовими емоціями учасників ____
19. Ведучий шанобливо ставився до кожного учасника, незалежно від його статі, здібностей, національності, культури і т. ін. ____
20. У процесі занять ведучий усім учасникам приділяв рівну увагу ____
21. На занятті було відведено достатньо часу для обговорення ____
22. У ході роботи ведучий приділяв рівну увагу спробам змінити поведінку, відпрацюванню нових форм поведінки й закріпленню надбаних навичок ____
23. Ведучий стежив за тим, щоб учасники не йшли із заняття у стані емоційного перенавантаження, розчарування ____
24. Учасники знали, що можуть пропустити ті вправи або питання, що викликають у них почуття незручності або будуть неприємні їм ____

Робота після завершення занять

1. Після закінчення заняття всі учасники мали можливість розповісти про те, що вони дізналися на групі, що сподобалося і що не сподобалося в роботі групи ____

Проаналізуйте свої оцінки по кожному пункту.

Якщо будь-який пункт не використовувався під час заняття, позначте його як «відсутній».

Зробіть якісний аналіз заняття за схемою:

- 6) структура заняття, дотримання етапів заняття (вступна частина, основна частина, обговорення, домашнє завдання, завершення заняття);
- 7) грамотність постановки мети та завдань заняття;
- 8) адекватність відбору змісту навчальної інформації;
- 9) адекватність відбору методів тренінгового заняття;
- 10) участь тренера у роботі групи, стиль тренерства.

Додаток Б

САМООЦІНКА ПРОВЕДЕНОГО ЗАНЯТТЯ

Дата _____ Тема: _____

П.І.студентів _____

1 - цілком задоволений

2 - задоволений

3 - не задоволений/потрібна додаткова підготовка

4 - повинно бути змінено/поліпшено в наступній групі

Підготовка

1. Тема заняття актуальна для осіб цього віку ___

2. Час і місце занять були підбрані правильно ___

3. Для оцінки роботи групи використовувалися адекватні засоби _____. Вкажіть, які саме _____

Ведення групи

1. На занятті переходи від однієї частини заняття до іншої були досить плавними й логічними _____

2. На занятті всі студенти брали активну участь у роботі _____

3. Завдання й вправи відповідали рівню розвитку учасників ___

4. Завдання й вправи підбрані правильно з погляду емоційного навантаження _____

5. Учасникам виділялося достатньо часу для виконання вправ _____

6. Необхідність конфіденційності підкреслювалася під час заняття _____

7. Я допомагав кожному учаснику сформулювати свої індивідуальні цілі,

- адекватні можливостям групової роботи ____
8. На занятті я працював над згуртуванням групи ____
 9. Я емпатійно реагував на переживання всіх учасників групи протягом заняття ____
 10. Відкриті питання я використовував частіше, ніж закриті ____
 11. Проблемні чи складні ситуації, що виникали у окремих учасників, відпрацьовувалися на занятті з користю для всіх членів групи ____
 12. Заохочувалося вираження як позитивних, так і негативних емоцій ____
 13. При необхідності я коректно й вчасно зупиняв учасників групи ____
 14. У разі потреби я ефективно включав у роботу групи учасників, що не виявляли достатньої активності ____
 15. Я міг керувати увагою групи ____
 16. Робота в підгрупах була продуктивною, оптимальною за часом і використовувалася в потрібні моменти ____
 17. Кожний, хто хотів висловитися, міг це зробити ____
 18. Я міг керувати сильними раптовими емоціями учасників ____
 19. Я шанобливо ставився до кожного учасника, незалежно від його статі, здібностей, національності, культури і т. ін. ____
 20. У процесі занять усім учасникам я приділяв рівну увагу ____
 21. На занятті було відведено достатньо часу для обговорення. ____
 22. У ході роботи я приділяв рівну увагу спробам змінити поведінку, відпрацюванню нових форм поведінки і закріпленню надбаних навичок ____
 23. Я стежив за тим, щоб учасники не йшли з заняття у стані емоційного перенавантаження, розчарування ____
 24. Учасники знали, що можуть пропустити ті вправи або питання, що викликають у них почуття незручності або будуть неприємні їм ____

Робота після завершення занять

1. Після закінчення роботи групи всі учасники мали можливість розповісти мені про те, що вони дізналися на групі, що сподобалося і що не сподобалося в роботі групи ____

